
Vedtak i Lotterinemnda 15.08.2011

Sak

2011085 SOS Rasisme - klage over avslag på søknad om kompensasjon for merverdiavgift, jf. forskrift om merverdiavgiftskompensasjon for frivillige organisasjoner

Til stede: Leder Marianne Vollan, medlem Anne-Berit Sandvin og medlem Eystein Gjelsvik

Sakens bakgrunn

SOS Rasisme søkte 1. september 2010 om 6 229 159 kroner i kompensasjon for merverdiavgiftskostnader til frivillige organisasjoner. Lotteri- og stiftelsestilsynet avslo søknaden i vedtak 6. desember 2010 under henvisning til at foreningen har fått offentlige tilskudd basert på et for høyt oppgitt antall medlemmer, og at søknadsgrunnlaget for momskompensasjon dermed er basert på feil grunnlag.

Lotteri- og stiftelsestilsynets vedtak ble påklaget i brev 29. desember 2010. Klager anfører at det foreligger brudd på forvaltningsloven § 16 og § 17. Klager anfører videre at organisasjonen ikke er anmeldt, men at det er tatt ut privat søksmål mot den. Klager hevder at de forhold tilsynet viser til i sitt vedtak, klart ligger utenfor momskompensasjonens regelverk og ikke kan tas hensyn til. Klager oppfatter avslaget som en dobbel straff. Videre anføres det at forskriftens § 24 ikke kan anvendes, og at tilsynet ikke på noe tidspunkt har satt frem krav om tilgang til klagers regnskaper eller bilag. Det vises for øvrig til klagen i sin helhet.

Klagen er utfyllende kommentert i brev 30. desember 2010 fra AktivistAdvokaten As v/ advokat Geir Olsen. Det hevdes her at forskriftens § 24 ikke kan være hjemmel for avslag for momskompensasjon i foreliggende sak. Tilsynets henvisning til at klager ikke følger intensjonen i § 24 med sine omtvistede saker med andre instanser, blir etter klagers oppfatning feil bruk av hjemmelen. Det blir også fremsatt begjæring av oppsettende virkning av klagen.

Lotteri- og stiftelsestilsynet har ikke funnet grunn til å omgjøre sitt vedtak og har oversendt klagen til Lotterinemnda for behandling. Lotterinemnda mottok 6. juli 2011 klagen med innstilling fra Lotteri- og stiftelsestilsynet.

Det rettslige grunnlaget

Det rettslige grunnlaget for ordningen er forskrift 7. juni 2010 nr. 1036 om merverdiavgiftskompensasjon for frivillige organisasjoner.

Formålet med ordningen er etter § 1 å kompensere for kostnader som frivillige organisasjoner har til merverdiavgift ved kjøp av varer og tjenester basert på årsregnskap ett år tilbake i tid.

Av forvaltningsloven § 34 følger det at klageinstansen kan prøve alle sider av saken og herunder ta hensyn til nye opplysninger. I dette ligger at klageinstansen fullt ut kan prøve både rettsanvendelsen, saksbehandlingen, faktum og det frie skjønn. Klageinstansen kan selv treffe nytt vedtak i saken eller oppheve det og sende saken tilbake til underinstansen til helt eller delvis ny behandling.

Lotterinemndas vurdering

SOS Rasismes klage gjelder Lotteri- og stiftelsestilsynets avslag på søknad om kompensasjon for kostnader til merverdiavgift ved kjøp av varer og tjenester i 2009.

Lotteri- og stiftelsestilsynet har bygget sitt avslag på at SOS Rasisme urettmessig har mottatt tilskudd fra det offentlige, og at det er dette tilskuddet som danner grunnlag for søknaden om momskompensasjon.

Lotteri- og stiftelsestilsynet legger i sin innstilling til Lotterinemnda til grunn at dersom man rapporterer feil antall medlemmer som grunnlag for offentlig tilskudd, vil dette føre til feil grunnlag for momskompensasjon. Etter Lotterinemndas vurdering åpner ikke forskriften for en slik slutning. Lotterinemnda er videre av den oppfatning at forskriften § 24 ikke kan anvendes slik saken foreligger. Lotterinemnda vil for øvrig understreke at klager ikke er dømt selv om klager nå i etterkant av tilsynets innstilling er anmeldt av offentlige myndigheter.

Lotterinemnda er av den oppfatning at klager har krav på å få søknaden om momskompensasjon behandlet ut ifra sine utgifter i 2009.

Konklusjon

Lotterinemnda finner etter en konkret vurdering av sakens opplysninger samt Lotteri- og stiftelsestilsynet skjønnsmessige vurderinger, å ville oppheve tilsynets vedtak, jf. forvaltningsloven § 34 fjerde ledd.

Vedtak

Sakens sendes tilbake til Lotteri- og stiftelsestilsynet for ny behandling.

Haugesund, onsdag 29. desember 2010

Lotteri- og stiftelsestilsynet
Postboks 800
6805 Førde

Klage til lotterinemnda

Deres referanse 10/04689-5/614.1.

Viser til brev datert 06.12.10, fremkommet oss 08.12.10. Rett klagefrist er derfor 29.12.10. Vi har også fått utvidet klagefrist, viser til e-post 21.12.10 fra Lotteri- og stiftelsestilsynet, sitat:

"På grunn av mange helligdager fremover innvilger vi Dere utsettelse på klagefristen til 15. januar 2011."

Vi vil klage med bakgrunn i følgende forhold:

Brudd på forvaltningsloven

Lotteri- og stiftelsestilsynet har brutt forvaltningslovenes § 16 og 17.

§ 16 har bestemmelser om forhåndsvarsling. Dette avslaget er av en slik spesiell karakter at det er helt klart at SOS Rasisme skulle ha fått anledning til å imøtegå de påstandene som blir fremsatt i avslagsbrevet.

§ 17 har bestemmelser om forvaltningsorganets utrednings- og informasjonsplikt. Her står det blant annet følgende:

"Forvaltningsorganet skal påse at saken er så godt opplyst som mulig før vedtak treffes."

og:

"Dersom det under saksforberedelsen mottar opplysninger om en part eller den virksomhet han driver eller planlegger, og parten etter §§ 18 til 19 har rett til å gjøre seg kjent med disse opplysninger, skal de forelegges ham til uttalelse."

Det er mulig at Lotteri- og stiftelsestilsynet opp mot dette vil hevde at det ikke finnes noen dokumenter å gjøre oss kjent med. Som bevis for denne påstanden viser vi til vedlegg 1. Dette vedlegget viser at det ikke er innhenta noen dokumenter fra andre organer for å belyse denne saken. Dette forholdet gjør ikke saken bedre, tvert imot viser den klart hvilket nivå saksbehandlingen har vært på hos tilsynet.

Allmenn tap av tillit?

Store Norske leksikon sier følgende:

"tillitstap, forkortet betegnelse for straffen «tap av almen tillit». Innført ved provisorisk anordning av 22. jan. 1942, senere gjentatt i landssvikanordningen av 15. des. 1944 og landssvikloven av 21. feb. 1947. Tillitstap medførte et meget omfattende tap av offentlige og private rettigheter, men fullstendig tillitstap ble bare i ytterst begrenset utstrekning idømt under landssvikoppjøret. I alminnelighet innskrenket man seg til å fradømme visse bestemte rettigheter (begrenset rettighetstap)."

Vi klarer ikke å lese fra siste avsnitt på side 1 til fjerde avsnitt på side 2 på noen annen måte enn at Lotteri- og Stiftelsestilsynet mener at vi har mistet en allmenn tillit som er grunnleggende for at vi som organisasjon skal kunne bli behandlet på linje med alle andre organisasjoner.

SOS Rasisme er ikke dømt etter lov om landssvik. SOS Rasisme er heller ikke verken anmeldt for noe som helst, politietterforska for noe som helst, tiltalt for noe som helst eller dømt for noe som helst forhold i løpet av våre 25 år som organisasjon. Det samme gjelder de sentrale tillitsvalgte gjennom disse 25 årene som vi har eksistert.

På tross av dette blir det gjengitt slik i avslagsbrevet av 06.12.10:

Vi trodde for det første at det var et allment akseptert rettsprinsipp at en var uskyldig inntil det motsatte er bevist, dette prinsippet har dessverre ikke funnet allmenn aksept hos Lotteri- og Stiftelsestilsynet.

Dette er uansett direkte feil, LNU har tatt ut privat søksmål mot SOS Rasisme, dette er noe helt annet enn en anmeldelse.

Anmeldelse omtales slik i Store Norske leksikon:

"anmeldelse. – juridisk. Anmelde brukes om visse meddelelser til offentlige myndigheter, således anmelde en forbrytelse til politiet, anmelde et firma til handelsregistret, anmelde en fordring til skifteretten, anmelde flytting osv. Til anmeldelse er til dels knyttet viktige rettsvirkninger; således avbrytes foreldelse og preklusjon ved en fordrings anmeldelse til skifteretten (dødsboet). Falsk anmeldelse er straffbart etter straffeloven av 1902 § 168."

Vi kan slå fast at det som omtales som en anmeldelse i avslagsbrevet her var ment å peke på: "... anmelde en forbrytelse til politiet,..."

Sånn er det ikke, LNU har tatt ut sivilt søksmål, dette er definert slik:

"Et sivil søksmål er når man saksøker en eller flere andre personer, firmaer eller det offentlige for å fastslå rettigheter og plikter i forhold til disse. I utgangspunktet kan alle myndige personer anlegge sivil søksmål. Sivilt søksmål må skilles fra straffesaker som dreier seg om lovbrudd, og hvor det nesten utelukkende er det offentlige som anlegger saker."

Dette sitatet er henta fra ung.no

Hva saken gjelder

Når det gjelder de forhold som blir omtalt fra siste avsnitt på side 1 til fjerde avsnitt på side 2 er vi grunnleggende av den oppfatning at det ligger klart utenfor regelverket til momskompensasjonsordningen å la disse forholdene i det hele tatt telle med.

På tross av dette skal vi kort forklare at denne konflikten har sitt eneste poeng i forhold til definisjonen av familiemedlemskap. Vi mener at vi har fulgt definisjonen av familiemedlemskap som fantes og at den definisjonen som Fordelingsutvalget (FUV) nå har laga er ny og ikke kan gis tilbakevirkende kraft.

Vi har også påvist at definisjonen til FUV ikke har noen form for støtte blant norske organisasjoner.

Det sivile søksmålet som LNU reiser mot oss har også sitt grunnlag i forståelsen av familiemedlemsskap.

Uansett hvilken vei denne konklusjonen skulle gå er det uansett sånn at dette ikke er et forhold som Lotteri- og Stiftelsestilsynet har anledning til å legge vekt på.

Tilsynet må føre kontroll i forhold til ordningen ut fra:

Forskrift om merverdiavgiftskompensasjon for frivillige organisasjoner

Pastsatt av Kulturdepartementet 7. juni 2010 i medhold av Stortingets budsjettvedtak.

I de forannevnte avsnittene, fra det siste på side 1 til det fjerde på side 2 gis der ingen henvisning til noen paragraf i forskriften (med et unntak som vi skal komme tilbake til). Dette alene viser at disse avsnittene ikke rommer noen begrunnelse som kan vektlegges.

Dette kommer også frem i andre avsnitt på side 2:

Herregodset på grunnlag av et for høyt medlemstall. Ordningen har vært utformet slik at kostnader til noen ordninger ikke beregnes ikke på grunnlag av medlemstallet.

Her blir det helt korrekt slått fast at momskompensasjonsordningen ikke beregnes med utgangspunkt i antall medlemmer, men den logiske konklusjonen i forhold til dette trekkes ikke. Den eneste logiske konklusjonen en kan trekke av dette er at vårt medlemstall enten dette har vært fastsatt for høyt eller ikke for høyt er at det uansett ikke kan ha noen betydning for hvordan Lotteri- og stiftelsestilsynet skal vurdere oss i forhold til momskompensasjonen for de utgiftene vi hadde i 2009. Vi kunne ha hatt 100 medlemmer i 2009 og fremdeles ha krav på momskompensasjon.

Dobbel straff?

I Norge er prinsippet at dobbel straff ikke skal forekomme. Med dette menes at straff for et forhold skal pådømmes for dette forholdet og ingen skal komme og gi mer straff for dette forholdet i etterkant. Dette har vært aktuelt når folk ble dømt for promillekjøring og så tok politiet sertifikatet fra dem i etterkant av en slik promilledom uten at dette var tatt med i dommen.

Det som lotteri- og stiftelsestilsynet her prøver å gjøre er helt parallelt til dette, hvis en da ser bort fra to forhold:

- SOS Rasisme er ikke anmeldt for noe som helst straffbart
- SOS Rasisme er ikke dømt for noe som helst straffbart

Disse to punktene viser ytterligere hvor lite grunnlag tilsynet har for å gjøre dette.

Om å ha mottatt for mye støtte

Bak forsøket på å idømme oss dobbelstraff ligger den konklusjonen at vi har mottatt for mye støtte som igjen har gjort at vi har hatt driftsutgifter som igjen har ført til at vi har krav på momskompensasjon. Vi har tidligere argumentert for at dette er et helt urimelig prinsipp. Vi vil på tross av dette påpeke at hvis vi skulle komme i en situasjon der det blir slått fast at vi har mottatt for mye støtte så vil denne medføre at vi får mindre støtte i en periode, som igjen vil medføre at vi må ha mindre driftsutgifter som igjen vil medføre at vi har krav på mindre momskompensasjon.

Vi mener, for å gjenta oss sjøl, at det ligger langt utenfor mandatet til Lotteri- og stiftelsestilsynet å gå inn på sånne vurderinger.

La oss snu saken på hodet. La oss si at vi vant frem i en klage/rettsak og at vi av den grunn fikk utbetalt støtte i 2011 som vi skulle hatt i 2010. La oss derfor si at vi gikk til Lotteri- og stiftelsestilsynet og sa at vi ville øke våre driftsutgifter i 2010 med det som vi skulle hatt utbetalt i støtte i 2010, men som vi først fikk i 2011.

Hva ville Lotteri- og stiftelsestilsynet ha sagt til oss da? De ville sjølsagt ha avvist dette kravet, de ville ha sagt at dere får momskompensasjon for 2010 ut fra de faktiske driftsutgiftene dere hadde og kan dokumentere i 2010. Dette er opplagt korrekt, akkurat like opplagt korrekt er det andre veien.

Om § 24 andre ledd

Her står det:

Den som har søkt om eller mottatt kompensasjon, må ved forespørsel fra kompensasjonsmyndigheten, herunder Riksrevisjonen, gi tilgang til og innsyn i underlagsdokumentasjon for kompensasjonskravet. Manglende vilje til å etterkomme slik forespørsel vil kunne medføre krav om tilbakebetaling av utbetalt kompensasjon, og avskjære organisasjonen fra å søke om merverdiavgiftskompensasjon etter bestemmelsene i denne forskriften for en periode.

SOS Rasisme har aldri mottatt noe slikt krav og har derfor aldri kunnet komme i konflikt med denne bestemmelsen.

Vi er klar over denne bestemmelsen og er klar til å møte alle krav på dette området. Alle våre bilag for 2009 er klare for inspeksjon. Vi har også samla inn alle bilag fra de lokallaga som har meldt inn krav til ordningen, på tross av at dette ifølge forskriften ikke var pålagt å gjøre dette. Disse bilagene er også gitt til vår revisor.

Det stemmer at vi ennå ikke har åpnet vårt regnskap for 2008 for PWC. Vi er også kjent med vår plikter overfor FUV, men vi har akkurat de samme rettigheter som alle andre i dette samfunnet til å bli behandla i henhold til lovverket. Våre advokater mener at denne avgjørelsen er et enkeltvedtak, dette er Fordelingsutvalget uenig med oss i og der står saken i dag. Den blir nå sendt inn til Sivilombudsmannen. Så får vi se hva han sier. Sjøl om vi mener at dette ikke er relevant vedlegger vi vår advokats klage i denne sammenheng som vedlegg 2.

Uansett kan ikke Lotteri- og stiftelsestilsynet, uten i det hele tatt å ha spurt, gå ut fra at vi vil nekte tilsynet det innsynet som er hjemla i § 24 andre ledd. En sånn parallellforskyvning er vi ikke kjent med at noen har gjennomført tidligere.

For å oppsummere:

- Lotteri- og stiftelsestilsynet har brutt Forvaltningslovens § 16 og 17
- Lotteri- og stiftelsestilsynet har lagt til grunn at SOS Rasisme er anmeldt, sjøl om dette er direkte feil
- Lotteri- og stiftelsestilsynet har brutt den grunnleggende rettsregelen om at en er uskyldig inntil det motsatte er bevist
- Lotteri- og stiftelsestilsynet forsøker å innføre et rettsprinsipp om dobbel straff, sjøl om dette er klart forbudt i norsk rettspraksis
- Lotteri- og stiftelsestilsynet bygger sin avgjørelse om å nekte oss momskompensasjon på forhold som ikke har hjemmel i forskriften
- Lotteri- og stiftelsestilsynet forsøker å bruke § 24 andre ledd mot SOS Rasisme sjøl om tilsynet ikke på noe tidspunkt har satt frem krav om tilgang til våre regnskaper eller bilag.

Vi ber om at Lotterinemnda opphever Lotteri- og stiftelsestilsynet vedtak om å nekte SOS Rasisme momskompensasjon for året 2009.

Med anti-rasistisk hilsen

Kjell Gunnar Larsen
Hovedkasserer

Vedlegg:

1. Saksoversikt – mottatt fra Lotteri- og stiftelsestilsynet 21.12.10
2. Klage fra vår advokat datert 20.08.10 til FUV.

Kopi:

- Post ut
- Saksmappe
- Advokat Geir Olsen
- Advokat Arne Heiestad

Saksoversikt

10/04689 971 024 135 - SOS Rasisme - Kompensasjon for meirverdiavgift 2009

Sakstype: Sak
 Saksdato: 3. sep. 2010
 Saksansvarlig: Administrasjon/Justin Mulindabigwi
 Gradering: Ugradert
 Arkivreferanse: SAK 614.1

Saksparter

Rolle	Navn

Dokumenter i saken

Nr.	Type	Dok.dato.	Tittel
5	I	08.09.2010	SOS Rasisme - Vedlegg på søknad om kompensasjon for meirverdiavgift 2009
4	I	10.09.2010	SOS Rasisme - Søknad om kompensasjon for meirverdiavgift 2009 - Revisorrapport
3	I	09.09.2010	SOS Rasisme - Vedlegg til søknad om kompensasjon for meirverdiavgift 2009
2	I	01.09.2010	SOS Rasisme - Søknad om kompensasjon for meirverdiavgift 2009
1	I	01.09.2010	SOS Rasisme - Søknad om kompensasjon for meirverdiavgift 2009

Fordelingsutvalget
Postboks 8113 Dep
0032 Oslo

20. august 2010.

SOS Rasisme. Vedtak om gjennomgang av regnskaper for 2008. Klage over vedtak jfr. forvaltningslovens § 28. Begjæring om utsatt iverksetting jfr. forvaltningslovens 42. Begjæring om innsyn i sakens dokumenter jfr. forvaltningslovens § 18.

1. Sakens bakgrunn.

Jeg skriver til Dem på vegne av SOS Rasisme. SOS Rasisme har bedt meg besvare e-post fra Dem av 28. juni 2010.

Det fremgår av e-posten av 28. juni 2010 at revisjonsselskapet PwC, etter en anbudskonkurranse, er blitt valgt ut til en gjennomgang av regnskapene til SOS Rasisme med følgende mandat :
« Gjennomgå bilagene som ligger til grunn for regnskapene til SOS Rasisme med den hensikt å føre regnskapet på en korrekt måte.» I tillegg til mandatet fremgår det av e-posten 18. nærmere beskrevne arbeidsoppgaver for PwC.

Denne e-posten omtaler en avgjørelse som har en slik innvirkning på rettigheter og plikter for SOS Rasisme at avgjørelsen må være å betrakte som et forvaltningsrettslig enkeltvedtak jfr. nærmere under punkt 2. Det er den avgjørelse som er omtalt i den nevnte e-post det klages over i herværende skriv, jfr. kravet til identifikasjon av det vedtak som påklages som følger av forvaltningslovens § 32 første ledd bokstav c).

2. Forhold som kan ha betydning for om avgjørelsen er å betrakte som et forvaltningsrettslig enkeltvedtak, jfr forvaltningslovens § 2 første ledd bokstav a) og b).

Avgjørelsen som er tatt tatt vedrørende det omtalte mandatet er bestemmende for rettigheter og plikter for SOS Rasisme på flere måter. Det vises i denne sammenheng til definisjonen av et forvaltningsvedtak i forvaltningslovens § 2 første ledd bokstav a), der avgjørelsens innvirkning på rettssubjektets rettigheter og plikter er det sentrale. For det første vil avgjørelsen kunne ha betydning for de rettigheter og plikter SOS Rasisme har som stønadsmottager hos IMDI, FUV, LNU med flere. Dette gjelder både søknader om støtte og saker der diverse stønadsgivere har reist krav mot SOS Rasisme.

Avgjørelsen berører også revisorlovens § 6-1 om revisors taushetsplikt og spørsmålet om kompetent organ i SOS Rasisme skal å gi fritak for denne. Punkt 3. i de arbeidsoppgaver mandatet gir medfører at taushetsplikten for regnskapsfører og revisor i praksis må oppheves. Denne del av mandatet influerer i likhet med flere andre punkter i dette på rettstillingen til SOS Rasisme. Begrepet rettsstilling i tilknytning til lovens § 2 første ledd bokstav a) må forøvrig forstås i vid forstand, jfr. Geir Woxholt *Forvaltningsloven med kommentarer* 4. utgave 2009 side 62, nest siste avsnitt.

Punkt 4. og 5. i de arbeidsoppgaver som følger av mandatet influerer også på rettsstillingen til SOS Rasisme. Det bestemmes her det skal foretas intervjuer med daglig leder i SOS Rasisme og eventuelt andre personer med kjennskap til regnskapsføringen, dersom det er nødvendig. Å eventuelt samtykke til dette hører inn under det foreningsrettslige selvstyre, jfr. Geir Woxholt *Foreningsrett – med Samvirkeoven*, 2008. side 497-498. Forøvrig er de oppgavene og fullmaktene som gis i mandatet og i pkt. 1-18 i arbeidsoppgavene så omfattende at avgjørelsen vil kunne være bestemmende for rettigheter og plikter for SOS Rasisme i en rekke andre sammenhenger enn de som her er nevnt.

På denne bakgrunn anføres det av den avgjørelsen som er tatt om gransking av regnskapet til SOS Rasisme for 2008 er et forvaltningsrettslig enkeltvedtak. Dette medfører at SOS Rasisme har klagerett over vedtaket jfr. forvaltningslovens § 28 samt krav på innsyn i sakens dokumenter jfr. forvaltningslovens § 18.

3. Klage. Begjæring om utsatt iverksetting av vedtaket. Begjæring om innsyn i sakens dokumenter.

Vedtaket påklages med dette jfr. forvaltningslovens § 28. Vedrørende kravet om at klagen skal inneholde opplysninger til bedømmelse av om klagerett foreligger, jfr. forvaltningslovens § 32 første ledd bokstav c), vises det til det som er anført under punkt 2. Vedrørende kravet om at klagen skal inneholde opplysninger til bedømmelse av om klagefrist er overholdt, jfr. forvaltningslovens § 32 første ledd bokstav c), viser en til kravet om opplysninger om klageadgang og klagefrist som følger av forvaltningslovens § 27, tredje ledd. Slik underretning er ikke gitt i vedtaket. Dette medfører at det ikke løper noen klagefrist etter forvaltningslovens § 29.

Det vises også til de kravene om begrunnelse av vedtaket og begrunnelsens innhold som følger av lovens §§ 24 og 25, det vil si en redegjørelse for lovgrunnlaget, bedømmelsen av faktiske forhold og skjønnsutøvelsen. Så vidt en kan se er de foran nevnte bestemmelser ikke etterfulgt når vedtaket ble fattet. Dette medfører at vedtaket må være å anse som ugyldig, jfr. forvaltningslovens § 41. Det er sannsynlig at manglene ved saksbehandlingen kan ha virket inn på vedtakets materielle innhold. Kravene til begrunnelse av vedtaket skjerpes når saken er så inngripende og alvorlig for parten som herværende sak. Mangler ved begrunnelsen øker i denne situasjonen sannsynligheten for at en slik saksbehandlingsfeil kan ha virket inn på vedtakets innhold.

Vedrørende den endring i vedtaket som ønskes jfr. lovens § 32 første ledd bokstav d), presiseres for ordens skyld at det er vedtaket i sin helhet som påklages. Det tas likevel et forbehold om eventuelt å presisere anførselen vedrørende dette etter å ha fått tilgang til sakens dokumenter m.v.

Det begjæres utsatt iverksetting av vedtaket jfr. forvaltningslovens § 42. Det vises til at arten av herværende sak krever at det gis oppsettende virkning for at klageretten skal ha hensikt. Vedtak om å finne seg i gransking, kan føre til nærmest uopprettelige skader om iverksettelsen ikke utsettes, jfr. Geir Woxholt *Forvaltningsloven med kommentarer* 4. utgave 2009, side 614, siste avsnitt. Saksbehandlingsfeilene som vedtaket lider er også et tungtveiende argument for at klagen bør gis oppsettende virkning, da det vil være uforsvarlig å effektivere et vedtak som lider av de omtalte formelle mangler.

Det begjæres innsyn i sakens dokumenter jfr. forvaltningslovens § 18.

3

3

Det vil bli gitt en nærmere redegjørelse for klagen når en har fått anledning til å gjennomgå sakens dokumenter.

Oslo 20. august 2010

Geir Olsen
Advokat

SOS Rasisme
Boks 297
5501 HAUGESUND

Søknad om kompensasjon for kostnader til merverdiavgift i 2009

Lotteri- og stiftelsestilsynet viser til Deres søknad om kompensasjon for kostnader til merverdiavgift i 2009.

I følge "Forskrift om merverdiavgiftskompensasjon for frivillige organisasjoner" fastsatt av Kulturdepartementet 7. juni 2010 § 1, første ledd, framgår det at formålet med ordningen er å kompensere for kostnader som frivillige organisasjoner har til merverdiavgift ved kjøp av varer og tjenester basert på årsregnskap ett år tilbake i tid. Det vil si at regnskapet for 2009 danner grunnlag for søknadsåret 2010.

SOS Rasisme har søkt om kompensasjon på grunnlag av kr 5 203 660 i driftskostnader. Videre er driftskostnader for to lokallag inkludert i søknaden med til sammen kr 997 358. Det var ikke søkt på vegne av noen fylkes/regionallag. I egenerklæringen er medlemstallet oppgitt med 40 000. Den frivillige innsatsen blir i følge egenerklæringen vesentlig utført av medlemmene i lokallagene.

Av totale driftsinntekter i 2009 på kr 4 510 877 kommer kr 3 182 605 fra driftsstøtte innvilget av fordelingsutvalget i Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet og kr 333 166 i støtte fra Inkluderings- og mangfoldsdirektoratet (IMDI) totalt kr 3 515 771. Driftskostnadene som danner grunnlag for søknaden om kompensasjon stammer derfor vesentlig fra offentlige tilskudd. Lotteri- og stiftelsestilsynet er gjennom kontakt med Fordelingsutvalget gjort kjent med at tilsvarende støtte for 2010 er holdt tilbake med bakgrunn i mistanke om at tidligere års støtte er gitt med bakgrunn i for høye medlemstall. Fordelingsutvalget har også stilt spørsmål om driftsstøtten er benyttet i henhold til intensjonen med tildelingen. Fordelingsutvalget vurderer derfor også å fremsette krav om tilbakebetaling av støtte gitt tidligere. IMDI krever i følge note 6 i regnskapet til SOS Rasisme for 2009 tilbakebetalt kr 134 194 i ubenyttede midler.

SOS Rasisme har tidligere mottatt frifondmidler fra Landsrådet for Norges barne- og ungdomsorganisasjoner (LNU). For årene 2007 og 2008 mottok SOS Rasisme i følge note 6 i sitt regnskap for 2009 henholdsvis kr 4 907 005 og kr 4 531 228. LNU krever i følge samme note disse midlene tilbakebetalt og tildeling for 2009 på kr 4 528 755 er trukket tilbake. Lotteri- og stiftelsestilsynet er kjent med at grunnen til dette er at det er tvil om antall medlemmer som har lagt til grunn for tildelingen er riktig og at SOS Rasisme i følge LNU ikke har dokumentert at frifondmidlene er viderefordelt til lokallagene. SOS Rasisme har bestridt alle krav om tilbakebetaling.

Vår dato
06.12.2010

Vår referanse
10/04689-5/614.1

LNU har som resultat av dette gått til anmeldelse av SOS Rasisme. Oslo Kommune holder i 2010 tilbake den årlige støtten på kr 1 million i påvente av granskning av SOS Rasisme sitt reelle medlemstall og bruk av tidligere mottatte midler.

SOS Rasisme oppgir i egenerklæringen å ha 40 000 medlemmer. I følge Fordelingsutvalget har SOS Rasisme nå oppgitt å ha i underkant av 20 000 tellende medlemmer. Dette er en vesentlig reduksjon og er også med på å forsterke tvilen om at tidligere års tilskudd er beregnet på grunnlag av et for høyt medlemstall. Ordningen for kompensasjon av kostnader til merverdiavgift beregnes ikke med bakgrunn i antall medlemmer. Driftsinntekter muliggjør imidlertid driftskostnader som, i denne ordningen, danner grunnlag for søknad om kompensasjon for merverdiavgift. I den grad SOS Rasisme har fått offentlige tilskudd basert på et for høyt antall oppgitte medlemmer er dermed søknadsgrunnlag om momskompensasjon basert på feil grunnlag.

Fordelingsutvalget, IMDI og LNU har i forbindelse med usikkerhet knyttet til reelt antall medlemmer og om midlene blir brukt i henhold til intensjonen med tildelingene krevd innsyn i SOS Rasismes regnskap og underlagsdokumentasjonen for tildelingene. PricewaterhouseCoopers fikk i sommer oppdraget med å gå gjennom regnskapene til SOS Rasisme. I følge informasjon Lotteri- og stiftelsestilsynet har fått ble granskningen utsatt da SOS Rasisme klagde kravet om innsyn inn for Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet.

Det er viktig for forvaltere av offentlige ordninger å kunne foreta kontroller av grunnlagsdokumentasjonen for tildelingene. For at kostnadene ved forvaltningene av ordningene ikke skal bli for høye er forvaltningen avhengig av et tillitsforhold til søkerne. Ved ikke å etterkomme et berettiget krav fra Fordelingsutvalget, IMDI og LNU om innsyn i regnskap og underlagsdokumentasjon skaper SOS Rasisme ytterligere tvil om de forholdene som kreves gransket. I følge "Forskrift om merverdiavgiftskompensasjon for frivillige organisasjoner" § 24 andre ledd vil manglende vilje fra søker til å etterkomme krav fra forvalter og riksrevisjonen om tilgang til og innsyn i underlagsdokumentasjonen for kompensasjonskravet, kunne føre til at søker blir avskjært fra å søke om kompensasjon.

Lotteri- og stiftelsestilsynet finner på bakgrunn av opplysningene ovenfor ikke å kunne godkjenne Deres søknad. Så lenge granskningen ikke er gjennomført vil det være tvil om vesentlige deler av søknadsgrunnlaget er skaffet til veie ved tilskudd som er basert på for høye medlemstall for 2009.

Det er også vår oppfatning at Dere kunne bidratt til å få en avklaring ved å etterkomme kravet om granskning av regnskapene på et tidligere tidspunkt. Deres avvisning av kravet fra Fordelingsutvalget, IMDI og LNU om innsyn bryter med intensjonen i "Forskrift om merverdiavgiftskompensasjon for frivillige organisasjoner" § 24 andre ledd om å samarbeide med forvalter av ordningen.

Lotteri- og stiftelsestilsynet har på bakgrunn av opplysningene ovenfor fattet vedtak om å avslå Deres søknad.

Vår dato
06.12.2010

Vår referanse
10/04689-5/614.1

Vedtaket er et enkeltvedtak etter forvaltningsloven (fvl.) § 2 første ledd bokstav b og kan påklages etter fvl. kapittel VI. Lotterinemnda er klageorgan. Klagen sendes Lotteri- og stiftelsestilsynet senest tre uker fra det tidspunkt underretning om vedtaket er kommet frem til mottaker jf. fvl. § 29 jf. § 30 og forskriftens § 23. Dere har adgang til å se sakens opplysninger, jf. fvl. § 18 første ledd med de begrensninger som følger av fvl. § 18 annet, tredje og fjerde ledd og § 19.

Med hilsen

Bjarne Hellem
seniorrådgiver

Marion Lexau Nødset
rådgiver

Vår saksbehandler
Justin Mulindabigwi, 57 82 80 27

Vår dato
04.07.2011
Deres dato
29.12.2010

Vår referanse
10/07128-8/614.3
Deres referanse

SOS Rasisme
Boks 297
5501 HAUGESUND

NESTE
MØTE 15/8

SOS Rasisme - behandling av klagesak vedrørende avslag på søknad om kompensasjon av merverdiavgiftskostnader 2009

Oversendelse av klage til Lotterinemnda

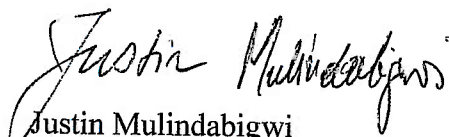
Lotteri- og stiftelsestilsynet viser til klage mottatt 31. desember 2010, vedrørende kompensasjon for kostnader til merverdiavgift i 2009 for

Organisasjonsnummer: 971 024 135
Navn: SOS RASISME
Adresse: POSTBOKS 297
5501 HAUGESUND

Lotteri- og stiftelsestilsynet har vurdert saken på nytt, jf. forvaltningsloven § 33 andre ledd. Etter gjennomgang av saken finner Lotteri- og stiftelsestilsynet ikke grunnlag for å endre vedtaket. Saken er derfor oversendt klageinstans, Lotterinemnda, for endelig avgjørelse, jf. forvaltningsloven § 33 fjerde ledd.

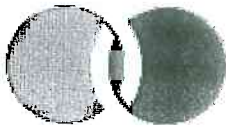
Det vises til vedlagt innstilling i saken.

Med hilsen

Justin Mulindabigwi
førstekonsulent

Kopi til:
Lotterinemnda, Postboks 800, 6805 FØRDE

Vedlegg: Innstilling i klagesak til Lotterinemnda

Lotterinemnda
Postboks 800
6805 FØRDE

SOS Rasisme - innstilling i klagesak vedrørende avslag på søknad om kompensasjon av merverdiavgiftskostnader 2009

Innstilling i klagesak

Lotteri- og stiftelsestilsynet (LS) viser til klage mottatt 31. desember 2010, vedrørende kompensasjon for kostnader til merverdiavgift i 2009 for

Organisasjonsnummer: 971 024 135
Navn: SOS RASISME
Adresse: POSTBOKS 297
5501 HAUGESUND

Innstillingen gjelder klage på vedtak i sak 10/04689

Klagefrist

Klagen er fremmet rettidig.

Sakens bakgrunn

Klager søkte om kompensasjon for kostnader til merverdiavgift i 2009, jf. vedlagt søknad. SOS Rasisme søkte om kr 429 391-, etter forenklet søknadsmodell.

Søknaden ble avslått i vedtak fra LS 6. desember 2010 på grunn av at det var tvil om vesentlige deler av søknadsgrunnlaget var skaffet til veie ved tilskudd som var basert på for høye medlemstall for 2009.

I følge "Forskrift om merverdiavgiftskompensasjon for frivillige organisasjoner" fastsatt av Kulturdepartementet 7. juni 2010 § 1 første ledd, framgår det at formålet med ordningen er å kompensere for kostnader som frivillige organisasjoner har til merverdiavgift ved kjøp av varer og tjenester basert på årsregnskap ett år tilbake i tid. Det vil si at regnskapet for 2009 danner grunnlag for søknadsåret 2010.

I 2009 hadde klager totale driftsinntekter på kr. 4 510 877 hvor av kr. 3 182 605 kommer fra driftsstøtte innvilget av fordelingsutvalget i Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet og kr. 333 166 i støtte fra Inkluderings- og mangfoldsdirektoratet (IMDI). Driftskostnadene som danner grunnlag for søknaden om kompensasjon stammer derfor vesentlig fra offentlige tilskudd.

Vår dato
04.07.2011

Vår referanse
10/07128-7/614.3

Lotteri- og stiftelsestilsynet er kjent med at støttegiverne, blant annet Landsrådet for Norges Barne- og Ungdomsorganisasjoner (LNU) og Oslo kommune har holdt tilbake støtte for 2010. Grunnen er mistanke om at tidligere års støtte er gitt med bakgrunn i for høye medlemstall. SOS Rasisme oppgir i egenerklæringen å ha 40 000 medlemmer. I følge Fordelingsutvalget har SOS Rasisme nå oppgitt å ha i underkant av 20 000 tellende medlemmer. Dette er en vesentlig reduksjon og er også med på å forsterke tvilen om at tidligere års tilskudd er beregnet på grunnlag av et for høyt medlemstall.

Ordningen for kompensasjon av kostnader til merverdiavgift beregnes ikke med bakgrunn i antall medlemmer. Driftsinntekter muliggjør imidlertid driftskostnader som, i denne ordningen, danner grunnlag for søknad om kompensasjon for merverdiavgift. I den grad SOS Rasisme har fått offentlige tilskudd basert på et for høyt antall oppgitte medlemmer, er dermed søknadsgrunnlag om momskompensasjon basert på feil grunnlag.

Klager anfører

Klager anfører at Lotteri- og stiftelsestilsynet har brutt forvaltningslovens § 16 og 17. Klager nevner blant annet at:

"Dersom det under sakstorbereidelsen mottar opplysninger om en part eller den virksomhet han driver eller planlegger, og parten etter §§ 18 til 19 har rett til å gjøre seg kjent med disse opplysninger, skal de forelegges ham til uttalelse."

Det er mulig at Lotteri- og stiftelsestilsynet opp mot dette vil hevde at det ikke finnes noen dokumenter å gjøre oss kjent med. Som bevis for denne påstanden viser vi til vedlegg 1. Dette vedlegget viser at det ikke er innhenta noen dokumenter fra andre organer for å belyse denne saken. Dette forholdet gjør ikke saken bedre, tvert imot viser den klart hvilket nivå saksbehandlingen har vært på hos tilsynet.

”

Videre er det anført følgende:

”

Når det gjelder de forhold som blir omtalt fra siste avsnitt på side 1 til fjerde avsnitt på side 2 er vi grunnleggende av den oppfatning at det ligger klart utenfor regelverket til momskompensasjonsordningen å la disse forholdene i det hele tatt telle med.

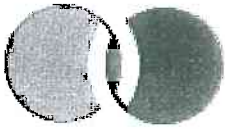
På tross av dette skal vi kort forklare at denne konflikten har sitt eneste poeng i forhold til definisjonen av familiemedlemskap. Vi mener at vi har fulgt definisjonen av familiemedlemskap som fantes og at den definisjonen som Fordelingsutvalget (FUV) nå har laga er ny og ikke kan gis tilbakevirkende kraft.

Vi har også påvist at definisjonen til FUV ikke har noen form for støtte blant norske organisasjoner.

Det sivile søksmålet som LNU reiser mot oss har også sitt grunnlag i forståelsen av familiemedlemskap.

Uansett hvilken vei denne konklusjonen skulle gå er det uansett sånn at dette ikke er et forhold som Lotteri- og Stiftelsestilsynet har anledning til å legge vekt på.

”

Vår dato
04.07.2011

Vår referanse
10/07128-7/614.3

Klager oppfatter LS' avslagsvedtak som dobbel straff:

”

I Norge er prinsippet at dobbel straff ikke skal forekomme. Med dette menes at straff for et forhold skal pådømmes for dette forholdet og ingen skal komme og gi mer straff for dette forholdet i etterkant. Dette har vært aktuelt når folk ble dømt for promillekjøring og så tok politiet sertifikatet fra dem i etterkant av en slik promilledom uten at dette var tatt med i dommen.

Det som lotteri- og stiftelsestilsynet her prøver å gjøre er helt parallelt til dette, hvis en da ser bort fra to forhold:

- SOS Rasisme er ikke anmeldt for noe som helst straffbart
- SOS Rasisme er ikke dømt for noe som helst straffbart

Disse to punktene viser ytterligere hvor lite grunnlag tilsynet har for å gjøre dette.

”

Klager mener at det er urimelig prinsipp å ta utgangspunkt i at mottatt for mye støtte har muliggjort driftskostnader som danner grunnlag for mva-kompensasjon. Klager legger til følgende:

”

La oss snu saken på hodet. La oss si at vi vant frem i en klage/rettsak og at vi av den grunn fikk utbetalt støtte i 2011 som vi skulle hatt i 2010. La oss derfor si at vi gikk til Lotteri- og stiftelsestilsynet og sa at vi ville øke våre driftsutgifter i 2010 med det som vi skulle hatt utbetalt i støtte i 2010, men som vi først fikk i 2011.

Hva ville Lotteri- og stiftelsestilsynet ha sagt til oss da? De ville sjølsagt ha avvist dette kravet, de ville ha sagt at dere får momskompensasjon for 2010 ut fra de faktiske driftsutgiftene dere hadde og kan dokumentere i 2010. Dette er opplagt korrekt, akkurat like opplagt korrekt er det andre veien.

”

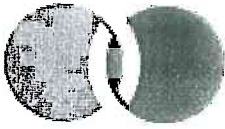
Når det gjelder bruk av forskriftens § 24 i vedtaket der vi påpekte at organisasjonen har nektet tilskuddforvaltere innsyn i regnskap, sier klageren at de aldri har mottatt noe slikt krav fra LS. Videre skriver SOS Rasisme følgende:

”

Det stemmer at vi ennå ikke har åpnet vårt regnskap for 2008 for PWC. Vi er også kjent med vår plikter overfor FUV, men vi har akkurat de samme rettigheter som alle andre i dette samfunnet til å bli behandla i henhold til lovverket. Våre advokater mener at denne avgjørelsen er et enkeltvedtak, dette er Fordelingsutvalget uenig med oss i og der står saken i dag. Den blir nå sendt inn til Sivilombudsmannen. Så får vi se hva han sier. Sjøl om vi mener at dette ikke er relevant vedlegger vi vår advokats klage i denne sammenheng som vedlegg 2.

”

LS mottok også et brev fra AktivistAdvokaten AS med orientering om klagesak – SOS Rasisme. Brevet tar opp samme klagemomenter, men i tillegg begjærte advokaten oppsettende virkning av klagen etter forvaltningslovens § 42. Vi legger ved orienteringsbrevet og svaret de fikk.

Vår dato
04.07.2011

Vår referanse
10/07128-7/614.3

Det vises forøvrigt til klagen i sin helhet.

Rettslige grunnlag

Kompensasjon for kostnader til merverdiavgift i 2009 er rettslig regulert i "Forskrift om merverdiavgiftskompensasjon for frivillige organisasjoner" fastsatt av Kulturdepartementet 7. juni 2010.

I følge forskriftens § 1 første ledd er formålet med ordningen å kompensere for kostnader som frivillige organisasjoner har til merverdiavgift ved kjøp av varer og tjenester basert på årsregnskap ett år tilbake i tid.

Regnskapet for 2009 danner grunnlag for mva-kompensasjon i 2010. Etter SOS Rasismes årsregnskap er organisasjonen i stor grad finansiert av offentlige tilskudd beregnet med utgangspunkt i antall medlemmer. Klageren oppgir i egenerklæringen å ha 40 000 medlemmer. I følge Fordelingsutvalget har SOS Rasisme nå oppgitt å ha i underkant av 20 000 tellende medlemmer. Dette reiser tvil om vesentlige deler av søknadsgrunnlaget er skaffet til veie ved tilskudd basert på for høye medlemstall for 2009. Det rettslige grunnlaget for å avslå søknaden fra SOS Rasisme utledes fra denne paragrafen, samt forholdene ovenfor.

Lotteri- og stiftelsestilsynets vurdering

Klageren anfører at SOS Rasisme ikke ble gjort kjent med andre dokumenter hentet fra andre organer for å belyse saken.

Lotteri- og stiftelsestilsynet tok utgangspunkt i de fakta klageren selv forteller i sitt årsregnskap og i landsstyrets beretning under punkt 2.12 Økonomiarbeid (se vedlegg 7 og 8).

I årsregnskap note 6 – Tilskudd står følgende:

”

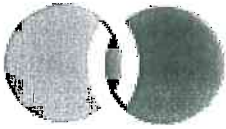
SOS Rasime har mottatt et krav om tilbakebetaling av anført ubenyttede midler fra integrerings- og mangfolddirektoratet på kr 134 194,-. Kravet er bestridt av SOS Rasisme.

Landsrådet fra Norges Barne og ungdomsorganisasjoner i vedtak av 19. desember 2009 trakk tilsagnet om støtte til SOS Rasisme på kr 4 528 755,- 2009. Vedtaket er påklaget av SOS Rasisme. I regnskapet for 2009 er det allerede utdelt frifond midler til lokallag med kr 821 320,-. Derfor blir det negativ saldo i annen støtte/tilskudd med kr -181 788,- i regnskapet.

LNU har krevd tilbakebetalt Frifondmidlene for 2008 og 2007, dette utgjør kr 4 907 005,- og kr 4 531 228,-. Beløpene er inntektsført i regnskapene for 2007 og 2008 og det er ikke blitt foretatt noen tilbakeføring eller avsetning for forpliktelser av dette i regnskapet for 2009.

”

Ellers har vi ved enkelt søk på nett fått tilgang til korrespondanse SOS Rasisme har hatt med sine tilskuddgivere. Dokumentene er offentlig tilgjengelige. Lotteri- og stiftelsestilsynet har ikke hentet dokumenter fra andre organer, men er orientert gjennom tilgjengelig informasjon mellom SOS Rasisme og andre organer.

Vår dato
04.07.2011

Vår referanse
10/07128-7/614.3

Klager anfører videre at medlemstallet deres, enten dette har vært satt for høyt eller ikke for høyt, ikke vil ha noen betydning for hvordan Lotteri og stiftelsestilsynet skal vurdere SOS Rasisme for de utgiftene de hadde i 2009. Vi kunne ha hatt 100 medlemmer i 2009 og fremdeles ha krav på momskompensasjon, sier klageren.

Klager mener at for høye medlemstall som blåser opp offentlige tilskudd, altså driftskostnader er et forhold som ligger utenfor regelverket til momskompensasjonsordningen.

Som en del av vår vurdering ser LS på driftsregnskapet til søkere. Dette fordi mva-kompensasjon skal baseres på søkers regnskap, jf. forskriftens § 1. I gjennomgangen av regnskapet ser vi blant annet på sammenheng mellom driftsinntekter og driftskostnader. Man ser på inntektskilder og på bruken av inntekten. Inntekten bestemmer hvor mye man kan forbruke.

Ut fra klagers regnskap har SOS totale driftsinntekter på kr. 4 510 877 hvor av kr. 3 515 771 er offentlige tilskudd. Disse tilskuddene beregnes med utgangspunkt i medlemstall. Driftskostnader er en funksjon av driftsinntekt, så sant man satser på fortsatt drift.

Vår oppfatning er at dersom man rapporterer feil antall medlemmer som grunnlag for offentlige tilskudd, vil dette føre til feil grunnlag for mva-kompensasjon.

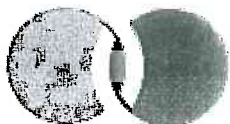
Klager anfører at SOS oppfatter avslaget på søknad om mva-kompensasjon som en dobbel straff. LS' vedtak er ikke en straff. Det er bare en konsekvens av at søknadsgrunnlag hviler på tvilsomme forhold. De foreliggende forholdene kan føre til at man ikke blir kvalifisert for flere ordninger.

Klager argumenterer mot tankegangen om at for høye medlemstall har muliggjort driftskostnader. SOS Rasisme lurer på hva ville skjedd om de vant frem klage/rettsaken og fått utbetalt støtte i 2011 som de skulle fått i 2010.

Mer inntekt i 2011 vil muliggjøre mer kostnader i 2011. Kostnadene vil danne søknadsgrunnlag for mva-kompensasjon i 2012.

Konklusjon

Vi har vurdert saken på nytt jf. forvaltningslovens § 33, men finner ikke at klagen inneholder opplysninger som endrer vårt tidligere vedtak i denne saken.

Vår dato
04.07.2011

Vår referanse
10/07128-7/614.3

Klagen oversendes med dette til Lotterinemnda for endelig avgjørelse, jf. forvaltningslovens § 34.
Klager er orientert ved kopi.

Med hilsen

Berit Hovland
Avdelingsdirektør

Justin Mulindabigwi
førstekonsulent

Kopi til:
SOS Rasisme, Boks 297, 5501 HAUGESUND

Vedlegg:

1. Klage på vedtak fra SOS Rasisme
2. Vedlegg 1 til klage
3. Vedlegg 2 til klage
4. Orientering om klage fra AktivistAdvokaten AS
5. Søknad om kompensasjon for merverdiavgift 2009
6. Avslag på søknad om kompensasjon for merverdiavgift 2009
7. Utdrag av årsregnskap
8. Utdrag av landsstyrets beretning/økonomisk arbeid
9. Svar på orienteringsbrev